

EXPUNERE DE MOTIVE

Conform prevederilor Programului de Guvernare pentru perioada 2005–2008, Guvernul și-a propus reducerea abandonului de copii și sporirea natalității, prin adoptarea unor măsuri specifice și diversificarea formelor de protecție socială destinate familiilor cu copii în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copiilor cu handicap.

În acest sens a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, cu modificările ulterioare, act normativ care propune asigurarea din bugetul de stat a unor prestații destinate sprijinirii familiei care are în întreținere și îngrijire copii în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copiilor cu handicap.

În prezent, de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.148/2005, cu modificările ulterioare, beneficiază atât persoanele care au născut până la data de 31 decembrie 2005 și pentru care se asigură continuitatea acordării indemnizației pentru creșterea copilului reglementată de Legea nr.19/2000, cât și cele care au născut după data de 1 ianuarie 2006.

În primele luni de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.148/2005, cu modificările ulterioare, s-au constatat unele deficiențe semnalate atât de beneficiari, cât și de instituțiile implicate în aplicarea prevederilor acesteia, deficiențe care au condus la imposibilitatea acordării în bune condiții a indemnizației pentru creșterea copilului.

Principalele deficiențe constatate sunt următoarele :

- necuprinderea anumitor categorii de persoane în prevederile ordonanței de urgență;
- condiționarea acordării stimulentului de acordarea indemnizației pentru creșterea copilului;
- inexistența unor reglementări clare în ceea ce privește acordarea alternativă a indemnizației pentru creșterea copilului și a stimulentului lunar;
- imposibilitatea efectuării plății drepturilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.148/2005, cu modificările ulterioare, în conturile personale sau conturile de card ale beneficiarilor.

Deficiențele constatate au indus o stare accentuată de nemulțumire în rândul potențialilor beneficiari, precum și dificultăți de aplicare de către direcțiile de muncă, solidaritate socială și familie teritoriale. Din acest punct de vedere, categoria cea mai defavorizată o constituie persoanele care s-au asigurat în sistemul asigurărilor sociale

tocmai pentru a beneficia de acest drept prevăzut de Legea nr.19/2000, cu modificările ulterioare și care nu au mai beneficiat de indemnizația pentru creșterea copilului odată cu apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr.148/2005, cu modificările ulterioare.

Din aceste considerente se impune modificarea de urgență a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.148/2005, fapt pentru care a fost elaborat proiectul de ordonanță de urgență alăturat.

Prin prezenta ordonanță de urgență a Guvernului se prevăd, în principal, următoarele:

1. Includerea în categoria beneficiarilor și a altor categorii de persoane, și anume:

- persoanele care au lucrat cu contract de muncă în străinătate și pot dovedi această prestație conform acordurilor încheiate de România cu alte state;
- persoanele care au beneficiat de concediu fără plată pentru a participa la cursuri de formare și perfecționare profesională din inițiativa angajatorului sau la care acesta și-a dat acordul, organizate în condițiile legii;
- persoanele care se află în caz de întrerupere temporară a activității din inițiativa angajatorului, fără încetarea raportului de muncă, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare, potrivit legii;
- persoanele care se află în perioada de 60 de zile de la absolvirea cursurilor de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, cu examen de licență sau de diplomă, în vederea angajării sau, după caz, trecerii în șomaj;
- persoanele care au statut de avocat, potrivit legislației în vigoare;
- persoanele care au născut anterior datei de 1 ianuarie 2006 și se aflau în concediu de maternitate și în plata indemnizației aferente și care, după încheierea acestei perioade, ar fi fost îndreptățite să beneficieze de indemnizația pentru creșterea copilului;
- persoanele care nu au solicitat dreptul la indemnizație, deși ar fi fost îndreptățite să beneficieze de aceasta;
- persoanele care au rămas însărcinate până la data de 31 decembrie 2005 inclusiv, care vor naște în anul 2006 și care realizează în sistemul public de pensii perioade de stagiul de cotizare de cel puțin 10 luni în ultimele 12 luni anterioare datei nașterii copilului.

2. Clarificarea anumitor prevederi ale ordonanței de urgență legate de:

- acordarea stimulentei, în sensul că acesta nu este condiționat de acordarea indemnizației, persoanele îndreptățite putând opta fie pentru acordarea indemnizației pentru creșterea copilului, fie pentru stimulentei lunar;
- clarificarea situației asistentului maternal profesionist, în sensul că acesta nu poate fi îndreptățit să beneficieze de indemnizația pentru creșterea copilului întrucât renunțarea la drepturile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.25/2003 pentru modificarea și completarea art.20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, aprobată cu modificări prin Legea nr.325/2003, ar însemna renunțarea la statutul de asistent maternal profesionist și, implicit, la copiii pe care îi are în plasament;

- actele doveditoare privind plata impozitului pe venit pentru persoanele care realizează venituri din activități independente sau, după caz, activități agricole;

- contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate;

- introducerea unor noi cazuri de suspendare a drepturilor prevăzute de ordonanța de urgență, respectiv perioadele în care se înregistrează, timp de 3 luni consecutiv, mandate poștale returnate, precum și situațiile în care nu se depune cererea în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență a Guvernului;

- situația în care beneficiarii indemnizației pentru creșterea copilului primesc, în această perioadă, sume sau avantaje de natură salarială ori asimilate salariilor, altele decât drepturile salariale rezultate din desfășurarea efectivă a unei activități profesionale, fapt care nu determină suspendarea indemnizației.

3. Reglementarea modalităților de plată a drepturilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.148/2005 și prin cont de card.

4. Reglementarea, în conformitate cu Directiva Consiliului Europei 96/34/CE, a posibilității ca după primele trei nașteri, părinții să poată beneficia, fiecare, de un concediu pentru creșterea copilului, însă fără plata indemnizației.

De asemenea, în anul 1993 a fost adoptată Legea nr.61 privind alocația de stat pentru copii, republicată, act normativ care instituie o alocație familială, respectiv alocația de stat, ca un drept universal al copiilor garantat de Constituție. În temeiul acestei legi, toți copiii aflați în grija familiilor lor sau a familiilor substitutive primeau alocație de stat. Au existat însă unele condiționalități. Rata crescută la acea dată a abandonului școlar, analfabetismul constatat la unele segmente ale populației, au impus ca pentru copiii de vârstă școlară acordarea alocației de stat să fie condiționată de frecventarea cel puțin a învățământului general obligatoriu. De asemenea, copiii aflați în instituțiile de ocrotire ale statului nu primeau această alocație, ei beneficiind în această perioadă de întreținere și îngrijire completă în cadrul instituțiilor.

Prin Decizia nr.277 din 21 martie 2006, Curtea Constituțională admite ca neconstituționale prevederile art.1 alin.(2) și art.5 alin.(1) din Legea nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, respectiv prevederile legate de condiționarea acordării alocației de stat pentru copiii de vârstă școlară de frecventarea cursurilor unei forme de învățământ organizată în condițiile legii.

Având la bază prevederea constituțională cuprinsă în art.147 alin.(1) și (4) din Constituția României, republicată, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei are obligația modificării în termen de 45 zile a actului normativ supus Deciziei de neconstituționalitate.

Prin urmare, în aplicarea Deciziei Curții Constituționale se impune modificarea de urgență a Legii nr.61/1993, republicată, și eliminarea oricărei condiționalități în acordarea alocației de stat pentru copii.

Dispozițiile Legii nr.61/1993 declarate neconstituționale își încetează efectele juridice începând cu data de 2 iunie 2006. În situația în care actul normativ nu este modificat corespunzător, aplicarea noilor dispoziții se va realiza aleator, fără unitate la nivel teritorial ceea ce ar conduce la excluderea unor categorii de beneficiari.

În prezent, alocația de stat pentru copii este administrată de mai multe instituții. astfel :

- Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei asigură plata alocației de stat pentru copiii preșcolari, pentru cei care au absolvit învățământul general obligatoriu, nu mai urmează o altă formă de învățământ și nu au împlinit încă vârsta de 16 ani, precum și pentru copiii cu handicap vizual;

- Ministerul Educației și Cercetării asigură plata alocației de stat pentru copiii de vârstă școlară care urmează o formă de învățământ organizată în condițiile legii, precum și pentru tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani și care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, până la terminarea acestora;

- Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene și ale sectoarelor Municipiului București pentru copiii cu handicap, altul decât cel vizual;

- Alte ministere și organe ale administrației publice centrale de specialitate care au în subordine școli, pentru copiii care învață în aceste unități de învățământ.

În aplicarea Deciziei Curții Constituționale, prin prezenta ordonanță de urgență a Guvernului se propune și modificarea Legii nr.61/1993 prin care se reglementează, în principal următoarele:

- acordarea alocației de stat pentru copiii în vârstă de până la 18 ani, inclusiv, fără a se condiționa de participarea școlară;

- plățile vor fi efectuate de către Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei pentru copiii preșcolari și pentru cei care nu urmează nici o formă de învățământ, de către Ministerul Educației și Cercetării pentru copiii înscriși la școală și prin direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului pentru copiii cu handicap;

- acordarea alocației de stat și pentru tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani cu condiția ca aceștia să urmeze cursurile învățământului liceal sau profesional. până la terminarea acestora;

- modalitățile de plată a alocației de stat pentru copii și posibilitatea acordării unui comision pentru unitățile bancare în cazul în care plata se efectuează în cont curent personal;

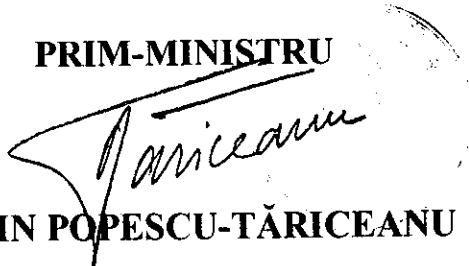
- menținerea aceluiași ordonatori de credite pentru plata alocației de stat pentru copii.

Suplimentar față de beneficiarii actuali ai alocației de stat, acest drept se va acorda unui număr de aproximativ 10.000 copii înscriși la școli particulare care nu se află în evidența Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, sau care au împlinit vârsta de 16 ani și nu mai urmează nici o formă de învățământ.

Pentru anul 2006 efortul bugetar suplimentar pentru plata alocației de stat pentru copii este de circa 1,5 milioane lei (RON) și este necesar a fi cuprins în bugetul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

Față de cele prezentate, a fost promovat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului și a Legii nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', is written over a circular official stamp. The signature is slanted and stylized.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU